

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Ma ül össze

az új népszövetségi palotában a népszövetségi tanács. Ez alkalommal kilencvenhátradszor gyűlnek össze a világ sorsának legfontosabb intézői, hogy ismét megkíséreljék összekovácsolni a népek békességét. Bárha csak jobb szerencse virradna, új szellem költöznék abba a gyönyörű új palotába, mely az eszményi egyetértés és együttműködés hatalmas szimbólumaként magasodik a városban. Sajnos azonban mindmáig az a féltékenység, hogy a világ országainak pompázó palotája nem más, csak halvány jelkép. Nem várt az a tény, amit példáz: békesség az új palota tüzelye, ahonnan a kiengesztelődés melege árad a szélrózsa minden irányába, merre csak emberek szentvednek, küzködnek, élnek. Századik tanácskozás peremén nem sikerült mindeddig jobbat tenni a világ országnak, sőt bátran elmondhatjuk, olyan veszélyes komor felhők tornyosulnak felettünk, mint még sohasem. Azok a készülődések, melyek most folynak, az apokalipszis, az egyetlen elmerülés rémképeit vetítik már az eljövendő idők horizontjára. A totális háború iszonya fenyeget földön, levegőben, föld és vizek alatt. A háború, amelyben mindenki, idős vagy fiatal, asszony vagy gyermek katonára lesz, a háború, amelyet a föld összes népei fognak megvívni, mert még a legelőkeltebb, legjámorabb szándéku országok is akarattal ellenére bele fognak sodródni a pusztulás és a pusztítás eme mindent elsöpörő orkánjába. Kicsi a föld már annak a gyűlöletnek a számára, amely mérges magvait elveti. A levegő, a víz sem elég tiszta, felület, a romboló képzelet már a térfölöttit, a sztratoszférát is célba veszi, hogy intézhesse a villámgyorsan surranó sztratoszféra-hadirepülőgépek támadásait a földön védtelen létezőknek vonagló életék ellen. Vörös Kereszt, kórház, mindaz a szánalomérzés és a lelkiesség, amely még a legvadabb megfélemezéskor is valahogy megmaradt a szívek mélyén, az emberi érzés utolsó csökevénye is már csak a múlté. Heródes éjszakájánál is veszesebbnek ígérkezik ez a harc, gázai egyforma közzinnel fognak kiirtani embert, állati, növényi életet. És eme készülődések középete halljuk, hogy a skandináv-államok a Népszövetség ülésén most majd sürögősen fogják követelni a leszerelési értekezést összehívását, amely már évek óta várt ülésezett. Ugyan miről is tanácskozzék az a szerencsétlen lefegyverkezési értekezlet, mikor az országoknak most éppen ellenkező gondjuk van? Azon dolgoznak megfeszített erővel, hogy ki szereljen fel jobban. Folyik a véres ferbl. Hívom! Tartom! Besszer! Rebesszer! Létszámemelés, kétéves katonai szolgálati idő, hároméves szolgálati idő és így tovább, mintha csak a földből emelkednének ki az újabb hadseregek, ahogy a versengő országok egymásra licitálnak. Milyen körülmények között vajjon kit tud megnyerni a lefegyverkezési konferencia az ő magasztos eszméinek? És aztán ne feledjük, hogy a lefegyverkezési konferencia éppen azok érdekképviseleiből áll, akik ott ülnek a vérvörös posztós játékasztalnál. Lehetséges, hogy a francia, a német, az orosz épp most, a legnagyobb lázban feláll és azt mondja: elég, nem játszom tovább, megyek a leszerelési konferenciára? Vagy lehetséges, hogy az angol abbahagyja hirtelen légi flottájának kiépítését, amelyet két év alatt feltétlenül be akar fejezni, hogy a leszerelési konferencia nemes eszméinek érvényt szerezzen? Nem, mindez igen valószínűtlen még akkor is, ha

A német barátság ára a francia-orosz szerződés megsemmisítése

A nemzetközi viszonyok konszolidálódása Európában elsősorban attól függ, hogy sikerül-e a Németország és Franciaország közötti ellentéteket kiküszöbölni vagy sem. Ezek az ellentétek tulajdonképpen nem is a két ország belső berendezkedését érintik, hanem akörül forognak, hogy engedjék-e az orosz bolsevista politikát Európában érvényesülni vagy sem. Franciaország tudvalevőleg szerződést kötött a szovjetekkel, amelyek bizonyos esetekben katonailag is támogatják Franciaországot.

Hitler több ízben kijelentette, hogy Németország békében óhajt élni Franciaországgal és attól semmi követelnivalója nincs. Hajlandó garanciapakumot is létesíteni, de ennek egyetlen feltétele az, hogy a franciák

Franciaország határainak ötven esztendőre való biztosítása

Az Oe u v r e című francia lap szerint a német kormány bizalmas megbízottját küldötte Párisba. A megbízott az iránt érdeklődik, hogy milyen árat nyújtana Franciaország viszonzásul Hitler kancellár olyan nyilatkozatáért, amelyben innepélyesen kijelenti, hogy ötven évre biztosítja Franciaország határait.

A lap szerint Hitler azt követeli, hogy Franciaország álljon el a francia-szovjetorosz szerződéstől.

Nemzetközi politikai körökben nem nagyon bíznak benne, hogy a párisi kormány hajlandó lenne az oroszokkal való szövetséget felbontani, különösen most, amikor a baloldal van hatalmon.

A Blum-kormány megerősítette Franciaországban a baloldal helyzetét és attól tartanak, hogyha elfordulna az eddigi külpolitikától, ugy ez zavargásokat vonna maga után. Ez megpecsételé végleg a Blum-kormány helyzetét, amely ma is a legnagyobb nehézségekkel küzd. A sztrájkmozgalom állandóan terjed és a sztrájkoló munkások egymásután szállják meg azokat a gyárakat, amelyekben megszüntették a munkát. A kormány tehetetlen sztrájkolókkal szemben, mert a munkabeszüntetés mögött politikai okok húzódnak meg. A szélsőbaloldali munkás-

mondjanak le az oroszokkal való katonai szövetségről.

Ez az oka a mostani lázas lefegyverkezésemnek is, mely valamennyi államban folyik.

Hitler most újabb ajánlatot készült tenni Franciaországnak. A birodalmi vezér és kancellár kijelentette, hogy a lefegyverzés gyakorlati keresztülvitelére van mód és hajlandó is közreműködni, hogy a mostani lefegyverzés, melynek előbb utóbb háborúhoz kell vezetnie, megszűnjék. Ennek azonban előfeltétele, hogy a francia kormány mondja fel az oroszokkal kötött katonai egyezményt. Ha ebbe a párisi kormány belemegy, úgy meg lehet valósítani a lefegyverzés gyakorlati keresztülvitelét és utána Németország megegyezést létesítené a szomszédos nagyhatalommal gazdasági és gyarmati vonatkozásban is.

ság ugyanis ki akarja erőszakolni, hogy Franciaország a madridi kormány mellett avatkozzék bele a spanyolországi eseményekbe.

Ezért rendezi az utcai tüntetéseket és a sztrájkokat is. Mindez moszkvai utasításra történik.

A kommunista érzelmű francia munkásság nyomására küldte el a párisi kormány ultimátumát is Spanyolország katonai kormányzatának. A felkelő csapatok ugyanis kivégeztek egy francia állampolgárt. Előfordult ilyen eset a mad-

A sztrájkoló munkásokkal az elvi megegyezés már létrejött

Pierre Cot bucarestii látogatása bizonyos mértékben katonai természetű lesz, mert a francia légügyi miniszter érdeklődik a román hadsereg felszerelése, elsősorban pedig repülőgépszüüksége iránt. Utjára francia repülőgéptervezők is elkísérik. Franciaország azt szeretné, ha Románia repülőgépszüükségletét Franciaországban szerezne be.

Legújabb jelentés szerint a francia kormány mégis sikerülni fog a sztrájkot megszüntetni. Lille környékén jelenleg közel százezer ember sztrájkol.

A munkások és munkaadók kö-

ridi kormánnyal is anélkül, hogy ennek súlyosabb következményei lettek volna. Ezuttal azonban a Blum-kormány az esetet tragikusabban fogta fel és tegnap tetuani követte utján ultimátumot adott át a katonai kormányzatnak, akitől a francia állampolgár kivégzéseért teljes elégtételt követel. Azt követeli, hogy a marokkói kormányzó fejezze ki sajnálatát és a kivégzett ember hátramaradtjainak fizessen ki háromszázezer frank kártérítést.

Amennyiben ezen követeléseket huszonnégy órán belül nem teljesítik, úgy Franciaország elzárja határát Francia- és Spanyolország között.

A francia munkásság körében ez az erőlyes jegyzék nagy elégtételt keltett.

A francia kormány — mint azt párisi lapok jelentik — nagyszabású külpolitikai akcióra készül. A kormány tagjai ugyanis elhatározták, hogy Európa keleti és délkeleti államaiba látogatnak el, hogy Franciaországnak az illető államokkal való kapcsolatait erősítsék. Így Blum miniszterelnök és Delbos külügyminiszter ellátogat Jugoszláviába és Törökországba. Viennot külügyi államtitkár Prágába megy, Pierre Cot légügyi miniszter pedig Bucurestibe látogat el.

Blum és Delbos utazása tüntetés lesz azon elv mellett, hogy Franciaország és a kisántant, valamint a Balkán-szövetség között a legteljesebb egyetértés uralodik.

zött az elvi megállapodás megtörtént és már csak a részletkérdések vannak hátra.

Ha a sztrájkveszedelem megszűnt, akkor a francia kormánynak egyelőre nem kell komolyabb belső zavargásoktól tartani.

A lillei megegyezés pontjai a következők: 1. munkások hat százalékos béremelést kapnak, 2. az egyes gyárakban foglalkozási ágak szerint üzemi felügyelőket állítanak fel, 3. a munkabér emelése viszszaemelőleg augusztus elsejétől kezdve történik, 4. a munkások kivonulnak az általuk megszállott gyárakból.

tényleg összeül a leszerelési konferencia és igen gyönyörű beszédek fognak ott elhangzani. Nem, valóban új csodának kell törté-

nie abban a gyönyörű új palotában, hogy elmuljék fölünk a fenyegető végzet. Valami egészen új meglátásokat kell szülnie a Né-

pszövetségnek ezekben a sorsdöntő órákban, hogy megmentse a békét és ezzel az egész kulturát, civilizációt. (Flancur)

Helyzetjelentés

a magyar iskolai frontról a Bánság fővárosában az 1936-1937. tanév elején

Megkezdődött az új tanév, amely újabb gondokat jelent azoknak a szülőknek, akiknek gyermekei iskolába járnak. Ezek a gondok azonban nemcsak most, hanem már a gyermekek beiratásával megkezdődtek, mert sok szülő nem tudott határozni, melyik iskolába adja gyermekét. Különösen a magyar szülőknek okozott ez a kérdés sok álmatlan éjszakát. Egyrészt azért, mert kevés a magyar tannyelvű iskola, másrészt pedig a tandíj előteremtése volt az a fájó probléma, amely komoly anyagi áldozatokat követel azoktól a szülőktől, akikben él a kötelességtudás a magyar kultúrával szemben és ezt a kulturát kívánják örököségül hagyni fiaiknak és leányaiknak. Városunkban kétezernél több magyar tanuló látogatja az iskolákat és ezeknek szülei legnagyobb részét vállalták a leg súlyosabb anyagi áldozatokat gyermekeik érdekében. Nagyon sok szülő azonban a költségek miatt román tannyelvű iskolába adta gyermekét és ez is hozzájárul ahhoz, hogy

a magyar tannyelvű középiskolák diákjainak száma csökkent és városunk két magyar középiskolája lassu haldoklásra és biztos megszűnésre van ítélve.

Ennek a megállapítására az adott alkalmat, hogy végigjártuk a városunkban levő magyar tannyelvű állami és hitvallásos elemi és középiskolákat, hogy megtudjuk a beiratások eredményét. Ennek is megvoltak a nehézségei, mert különösen egyes középiskolákban tulzott aggodalmaskodással megtagadták az adatok közlését. Utunka:

A IV. kerületi állami elemi iskola látogatásával kezdtük meg. Az iskola magyar tagozatának az idén 165 tanulója van, vegyesen fiú és leány, míg tavaly 176 volt a növendékek száma. Ezek a tanulók négy osztályban oszlanak meg és négy tanerő oktatja őket. Öröndetes meglepetés, hogy az idén az első osztálynak ötvenegy tanulója van, míg tavaly csak negyvenhárom növendék látogatta ezt az osztályt.

A IV. kerületi katolikus elemi fiúiskola magyar tagozata növendékeinek száma az idén nagyobb, mint tavaly volt. Az új tanévre 120 tanuló iratkozott be, míg tavaly a magyar tagozatnak 115 tanulója volt. Az öt osztályos iskolában három tanerő működik. Az idén nyílt meg az ötödik osztály, jövőre pedig már hatodik osztálya is lesz az iskolának.

A IV. kerületi katolikus elemi leányiskola magyar tagozatába az idén 290 tanuló iratkozott be. A zárda épületében levő hét osztályos iskolában hét iskolánövér oktat. Tavaly is ilyen számban látogatták a tanulók az iskolát és ha növekedést nem észlelhetünk, jövőre sem is csökkent a számuk.

A III. kerületi állami elemi iskola magyar tagozatának az idei tanévben hatvankilenc növendéke van. A négy osztályos iskolának két tanítója van, akik két-két összevont osztályban tanítanak. Itt sem csökkent a tanulók száma.

A III. kerületi állami elemi leányiskola a román, magyar és német tagozatának 345 növendéke van. Ebben az iskolában

közel száz magyar leányka tanul.

Az I. kerületi állami elemi iskola magyar tagozatához vezetett azután utunk. Ennek az iskolának az idén 86 tanulója van eddig, de ez a szám még növekszik, mert a beiratás még tart. Valószínű, hogy a létszám az idén is eléri a kilencvenötöt, mert tavaly ennyi volt a tanulók száma. A négy osztályos iskola két-két összevont osztályában két tanító működik.

A II. kerületi állami elemi iskola következett ezután a sorrendben. Ennek az iskolának van a legnépesebb magyar tagozata, mert a négy osztályban 220 növendéket tanítanak. Ebben a négy osztályban négy tanerő oktat. Szép számmal vannak azonban magyar növendékei az ötödik, hatodik és hetedik osztályoknak is úgy, hogy az iskola magyar növendékeinek száma kerekken há-

Két állami magyar középiskola két év múlva becsukhatja kapuit

Annál fájóbb azonban a helyzet a középiskolákban. Vegyük mindjárt a III. kerületi siketnema intézetben elhelyezett állami leánygimnázium ügyét. Ennek az iskolának már csak a harmadik és negyedik osztálya magyar tannyelvű, míg az első két osztályban román a tanítás nyelve. Az első osztályba ötvenöt növendék iratkozott be és ebből csak tizenhárom magyar. A második osztály negyvenhárom növendéke közül pedig csak öt magyar. Tavaly a két osztályban még negyvenegy magyar növendék volt. A harmadik osztálynak az idén tizenhét, a negyedik osztálynak pedig huszonkét tanulója van, akik valamennyien magyarok. Tavaly a harmadik osztálynak még harminchat, a negyedik osztálynak pedig husz tanulója volt.

Az egykor magyar tannyelvű középiskola két év múlva teljesen román tannyelvű intézet lesz,

mert jövőre már csak a negyedik osztályban lesz magyar a tanítási nyelv és egy újabb év múltán ez is megszűnik. Az iskola tanulóinak számaránya azt mutatja, hogy egyre több magyar szülő adja leánygyermekét román iskolába, vagy egyáltalában nem járattja középiskolába.

Az állami fiúgimnázium magyar tagozata is megszűnik két év múlva. Az idén már csak a harmadik és negyedik osztály működik harmincegy tanulóval. A harmadik osztályban 19, a negyedikben pedig 12 a tanulók száma. Tavaly még 79 növendéke volt a magyar tagozatnak. Aggasztó a helyzet az I. kerületi

katolikus magyar fiúgimnázium körül is. Az idén a négy osztályos tanin-

romszáz. Az előző tanévben lényegesen kevesebb magyar növendéke volt az iskolának.

A II. kerületi katolikus elemi leányiskola magyar tagozatába az idén 103 növendék iratkozott be, míg tavaly 117 volt a tanulóinak száma. Az iskolában három tanerő működik. A tanulók számának csökkenése a szülők anyagi helyzetének rosszabbodásával magyarázható, mert sokan nem tudják a tandíjat fizetni és leányaikat inkább az állami iskolákba járatják.

Az elemi iskolákban a helyzet tehát általában megnyugtató, mert a magyar szülők igyekeztek gyermekeiket az állami és hitvallásos iskolák magyar tagozataiba iratni és módot nyújtani ezzel gyermekeiknek, hogy a magyar nyelven való betűvetést is megtanulják.

intézetnek csak 73 tanulója van, míg tavaly 136 volt a növendékek száma. A tanulók számának hirtelen csökkenése azzal magyarázható, hogy megvonták az iskolától a nyilvánossági jogot és a tanulóknak így más iskolában kell vizsgáznia. Hozzájárult ehhez az ideai rossz vizsgaeredmény is. Ezek a körülmények vezettek odáig, hogy az első osztályba 35, a második osztályba 23, a harmadikba kilenc, a negyedikbe pedig csak hat tanuló iratkozott be. Tavaly minden osztály népes volt, mert az első osztályban 41, a másodikban 37, a harmadikban 38 és a negyedikben 20 tanuló oktatott. A magyar társadalom mindent elkövet az intézet megmentése és nyilvánossági jogának visszaszerzése érdekében. A tanári kar tervezett felújítása is hozzájárul majd a jobb eredmény eléréséhez. A magyar tannyelvű középiskolák közül egyedül

a II. kerületi katolikus leánygimnázium

növendékeinek száma emelkedett az idén. Az intézetbe 139 tanuló iratkozott be, míg tavaly 129 növendéket oktatott. Igen népes az első osztály, amelynek 44, a második osztálynak 30, a harmadiknak 34 és a negyedik osztálynak 31 növendéke van. A tanulókat öt iskolánövér és hét világi tanerő oktatja.

A piarista liceum tanulóinak pontos száma még nem ismeretes, de alig éri el a háromszázat. A tanulók száma ebben az intézetben is kisebb mint tavaly, mert sok növendék vagy teljesen kimaradt vagy állami iskolába ment át.

Ime, ilyen a helyzet a magyar iskolafronton a Bánság fővárosában az 1936-1937. tanév elején.

A belpolitika szenzációja

Goga kilép a nemzeti kereszténypártból és állítólag visszatér Averescuhoz

Goga Octavian néhány nap előtt Turnu-Severinben volt, ahol hosszasan tanácskozott Averescu marsallal. A megbeszélés után a fővárosi lapokban az

a hír jelent meg, hogy Goga kötelezte magát a néppártba való visszatérésre és elhagyja a keresztény nemzeti pártot. Gogát természetesen minden híve kö-

Új divatgyapjú ruhák
részére, perzsa és modern
szőnyegek, modern új
függönyanyagok
Centrala Lânei S.A.R
Weisz-palota

vetné.
Goga távozásának oka a közte és Cui között felmerült ellentét. Politikai bar tai azt tanácsolták Gogának, hogy találjon módot Averescu marsall pártjával való visszatérésre. A Völkischer Beobachterben közzétett interjújának cs fos reprodukciója után Gogát barátai nagyon rábeszéltek, hogy térjen vissza a hoz a politikához, ahonnan elindult.

Ezideig még nem ismerik Averescu álláspontját e kérdésben. Egy bizonygy hogy a néppárt hivatalos lapja, az I dreptarea, amig kiméletlenül támadja szines ingü alakulatokat, Goga kéking csapatait kiméli.

Ha Goga visszatérne a néppártba, az eddigi politikájának teljes csődje lenne, de egyben ez lenne az egyedüli lehé séges megoldás Goga részére, ha m szerepet akar vállalni a politikai életbe Averescu marsall különben hosszabb t vullét után szerdán délelőtt megérkeze a fővárosba. A pályaúdváron párthívás a frontharcosok nagy tömege fogad ar agg pártvezért, akihez Trancu Javolt miniszter tartott üdvözlő beszéde Averescut tegnap felkereste Juca be ügyminiszter és ismertette a rend érd kében tett intézkedéseket.

Újabb kinevezések az egyházmegyébe

A Neff Ferenc apátkanonok nyug lombavonulásával megüresedő jimboliai r mai katolikus plébánosi állást tegnap tölte te be Pacha megyés püspök. Az új jimboliai plébános Engelhardt Józsvoravitai plébános lett. Engelhardt jelenk ötvenhárom esztendő és 1907-ben részesi a papi szentségben. Különböző helyeken m ködött mint káplán, majd tíz éven kereszt hittanár volt Aradon. Első plébániája Liv dia volt, ahonnan 1923-ban Oravitára került. A püspök 1927-ben szentszéki ülnökne 1929-ben pedig esperesnek nevezte ki. Tize három évi oravitai működés után most Jimbolián munkásságának az eddiginél sokkal nagyobb terep jut.

Oravitára plébánosnak a püspök a hatmincegy éves Mersdorf Jenő jimboliai káplánt nevezte ki. Mersdorfot 1924-b szentelték pappá és még abban az esztendőben Recasra került káplánnak. A zene irán nagy hajlandóságra arra készítette, hogy h rom évig külföldön zenetudományi tanul nyokat folytasson. Az országba visszatér 1927-ben Jimboliára került káplánnak, ah a lelkeskedés mellett az egyházi énekke fejlesztése terén is érdemeket szerzett.

Wittye János besenovanouai káplán aki még csak néhány éve működik a pap pályán, a püspök Sanpetrouara plébánosnak nevezte ki. Hampel Károly rovin káplánt a püspök hasonló minőségben Jimboliára helyezte át, Rovinere pedig káplánnak Boldis József újmisést nevezte ki. periami plébániát, amely Volk Mihál címzetes kanonok nyugalomba vonulásávk október elsején megüresedik, a püspök leg közelebb tölti be.

Kiutasítottak egy jimboliai gyár igazgatót. A kerületi rendőri vezérfel ügyelőség a belügyminiszterium utasítása alapján Feredi Andrást, a jimboliai Decker-féle kalapgyár igazgatóját ki utasította Románia területéről. Feredi András már el is hagyta az országot.

JAKABFFY ELEMÉR dr. KÉT INDITÁNYA. A nemzeti kisebbségek genfi konferenciáján tegnap délután Jakabffy Elemér dr., a romániai magyarság képviselője két reformindítványt terjesztett elő. Az egyik szerint népkisebbségi vitás ügyekben a legában székelő nemzetközi döntésbírószék határozata legyen a mérvadó. A második indítvány ajánlja, hogy létesítsenek egy általános nemzetközi szervezet, amely a kisebbségek helyzetét és életét állandóan megfigyeli és azt tartja.

Francia mérnökök romániai tanulmányuton. Hatvan francia mérnök tanulmányutára Romániába érkezett. A francia mérnökök csoportja Belgrádból Turnusevering hajón érkezett és onnan vonaton folytatta útját a fővárosba, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesítették őket. Délután a fővárosi műgyetem P o p Valer kereskedelmi és iparügyi miniszter előhöklete alatt diszülés volt, míg este A n g h e l e s c u dr. közoktatásügyi miniszter bankettet adott tiszteletükre.

Valami egészen új

KÜLÖNBÖZŐ CSOMAGOLASBAN, GYÓGYSZERTÁRBAN, DROGÉRIÁBAN ÉS KÖTSZER ÜZLETEKBEN KAPHATÓ

Pansaplast, SebtaPasz
AZ IDEÁLIS GYORSKÖTÉS

„Pansaplast Tapasz” az ideális gyorskötés. Desinficiáló védő rétegre (mullra) préselt, rugalmas anyagból áll. Ezáltal minden testrésztől ráncatlanul simul: semmilyen mozgásban nem gátol, a bőrt nem tépi és nem csúszik. Védi a sebet, vérzéscillapító, esetlegesen szénvedő hatású, biztosan ellenáll. Házi patikából, műhelyekben, turánál ne hiányozzék, sőt mindig közné legyen a „PANSAPLAST TAPASZ”.

A négus már megint kinos helyzetbe hozza Genf urait

A Népszövetség közgyűlése nétfőn, szeptember 21-én ül össze. Ezt megelőzőleg a Népszövetség tanácsa már ma, szeptember 18-án tartja első őszi ülését. A különböző tagállamok delegátusai most tanácskoznak először a Népszövetség új genfi palotájában, amelyek a beendzése is teljesen elkészült már. A tanácsülésen V i c u n h a R i v a s chilei delegátus elnököl.

A Népszövetség tanácskozásait nagy szolgálat előzi meg. Ismeretes, hogy Olaszország a Népszövetség munkájában való részvételét ahhoz a feltételhez kötötte, hogy Abessziniát kizárják a tagok sorából.

Most aztán Abessziniát várakozás nélkül bejelentette, hogy résztvesz a népszövetségi üléseken, sőt megnevezte delegátusait is.

Londonban ennél fogva aggodalommal

tekintenek a közeli napok elé és megvanak róla győződve, hogy Abessziniában megjelenése kinos helyzetet teremt.

A v e n o l tegnap táviratot kapott a négustól. A távirat aláírása: Juda orosz-lánja, Hailé Szelasszié, Abessziniá császára. A táviratban a négus közli, hogy megbízottai, akiket Genfba küld, Azai Martin, Ato-Taezaz és Zeze Gaston.

A négus különben fogadta a Havasügnökség londoni tudósítóját is és arra a kérdésre, hogy személyesen szándékozik-e Genfba menni, azt válaszolta, hogy erre vonatkozólag még nem döntött.

Mindenesetre bejárja Genfba menő delegátusainak jelentését és csak azután határozza el, hogy maga is résztvegyen-e a Népszövetség ülésén.

Delbos francia külügyminiszter tegnap este tizenegy órakor utazott

Genfba. A népszövetségi tanácskozás előtt még tanácskoznia fog azoknak az államoknak a képviselőivel, amelyekre Franciaország elsősorban számíthat. Delbos főleg a kisántántra gondol.

A francia sajtó szerint a Népszövetség igen rossz viszonyok között ül össze. A Journal szerint a spanyol kérdés körül is bonyodalom várható. Del Vajo spanyol külügyminiszter tiltakozni akar az ellen, hogy egyes államok támogatják a felkelők burgosi kormányát.

E miatt bizonyos kimagyarázkodásokra van kilátás. Ilyen kimagyarázkodás lesz valószínűleg Eden angol és Monterio portugál külügyminiszterek között. Monterio ez alkalommal bejelenti, hogy Portugália elismeri a burgosi nemzeti kormányt.

A tárgyalások, amelyeket Mussolinivel és Cianoval folytattam, a római jegyzőkönyv keretén belül mozogtak és politikai, gazdasági és kulturális kérdésekre vonatkoztak. Messzemenő államközi megállapodásokat létesítettünk, amelyek mindenkor kibővíthetők.

Végül hangsúlyozta, amit Olaszország, Ausztria és Magyarország felől az államférfiai már ismételtel mondtak, hogy a római jegyzőkönyv nem irányul egyetlen más állam ellen sem és a jegyzőkönyv aláírói sohasem gondoltak arra, hogy a jegyzőkönyvnek ilyen élt adjanak.

Az angol lapok nagy cikkekből foglalkoznak a római jegyzőkönyv államainak Bécsben tervezett konferenciájával. A lapok szerint a bécsi konferencia válaszul a kisántántrai pozsonyi konferenciájának gazdasági határozataira. Bécsben — írják a londoni lapok — foglalkoznak majd a kisántántrai konferencián elhangzott amaz indítvánnyal, hogy a kisántántrai és a római paktum államai között közeledést kell keresni.

Római lapok szerint Schmidt osztrák külügyi államtitkár római látogatása előkészítője volt a bécsi konferenciának. K á n y a magyar külügyminiszter szombaton Genfba utaztatásban találkozik Schmidttel. A bécsi konferenciát azonban csak a népszövetségi ülészek után tartják meg.

A madridi kommunista kormány szökni akart, de a vörös milícia kényszerítette, hogy helyén maradjon

A spanyol nacionalista felkelők minden igyekezte most odairányul, hogy Madridot, az ország fővárosát, minél előbb elfoglalják. A napokban már meg is indul a komoly támadás Madrid ellen. A felkelők több ezer katonát küldtek a Madridtól délkeletre levő frontra, hogy az ottani csapatokat megerősítsék. A főhadiszállást Ollala városba helyezték át, amely mindössze hatvanhárom kilométernyire fekszik Madridtól. A madridi kommunista kormány számot vetett azzal a lehetőséggel, hogy a fővárosat a felkelők rövidesen elfoglalják és azért székhelyét Valenciába akarta áttenni.

A vörös milícia azonban ráveszködik hozzá, hogy a kormány Madridban maradjon és az átköltözést megakadályozta.

Megemlékeztünk arról az ultimátumról, amelyet a madridi kormány intézett a Madridból az ottani tarthatatlan helyzet miatt francia földre távozott diplomáciai testülethez. A madridi kormány ugyanis közölte, hogyha nem térnek vissza az általa megszállott területre, úgy megbizatusukat megszüntetnek tekintve. Saint Jean de Luzban a diplomaták tegnapra ebben az ügyben értekezletet hívtak egybe, amelyet azonban nem lehetett megtartani, mivel egyes diplomaták nem jelenhettek meg. A konferenciát mára halasztották.

Angliában aggodalommal nézik, hogy Irországból kétezzer önkéntes készül a spanyol felkelők segítségére. Attól tartanak, hogy ez államközi bo-

nyadalmakra vezethet.

Irországból ezzel szembe nagyon lelkesednek és a nép áldozatkészséggel járul hozzá az ir önkéntesek felszereléséhez.

Spanyolországban a két tábor között tovább dühög a harc. T o l e d o körül döntő csata van kifejlődőben. A felkelőknek sikerült a kormánycsapatokat visszahozni a városba, amelyek halottakban és sebesültekben ezer embert veszítettek.

Franco tábornok reméli, hogy a várost idejekorán elfoglalhatja és megszabadítja az Alcazar-erődben eltorlaszolt nacionalistákat.

Meggyőződése, hogy a férfiakat, asszonyokat és gyermekeket még mind életben találja ott.

A kormánycsapatok tegnap bombázták Ovideót. Ciudad-Realban viszont a felkelők repülői lelőtték három kormányhű repülőgépet, ezenkívül felgyújtottak egy raktárt, amelyben öt millió liter benzin pusztult el. A raktár égése nagy tüzvész okozott. A kár igen nagy. Antequara tar-

tományban a felkelők elfoglalták Rondo városát, amely a madridi ut kulcsa. A város lakossága a bevonuló felkelő csapatokat szabadítottként üdvözölte.

A felkelők most már nekilátnak Bilbao ostromának is.

A külföldieket felszólították, hogy hagyják el a várost, de spanyol állampolgárok is tömegesen menekülnek onnan.

Burgosból jelentik, hogy a Talavera körüli harcokban a kormánycsapatok között igen sok női katona is résztvevett, akik közül többen elestek. G a g u e ezredes parancsot adott, hogy ha sikerül ilyen női katonákat elfogni, azokat hozzák eléje. Tegnap két ilyen fegyveres nőt hoztak eléje. Az ezredes kihallgatta őket, mire elmondták, hogy naponta tíz pezeta zsolddal szerződötték le őket és elsősorban az volt a feladatuk, hogy a középületeket őrizzék.

Amikor azonban a kormánycsapatok helyzete a harctéren rosszabbra fordult, akkor a frontra vitték őket.

Capitol-Steiner aradi esete

Steiner József aradi építési vállalkozó, aki mesterségét nagyban üzi és Timisoarán is van irodája, néhány év előtt ékes díszítő jelzőt kapott. Capitol-Steiner a neve azóta, hogy az általa épített Capitol-mozi tetőzete bedőlt. A szerencsétlenség — mint emlékeztet — csak azért nem követelt emberáldozatot, mert aznap az előadást történelesen a kert mozihoz tartották. Capitol-Steiner most már szűkebb pátriájában, Aradon, is rosszul járt. A város ugyanis nemrég az új repülőállomás megépítésére hirdetett pályázatot, amelyen Steiner is résztvevett. Noha árajánlata 150.000 leiel olcsóbb volt mint Marian Ion aradi építészé, a munkát kivételével mégis az utóbbi céget bízták meg. A városi határozat hivatkozta az indokolásban a Capitol-Steiner timisoarai esetére. A belügyminiszter is hozzájárult már Arad város döntéséhez, csupán azt kötötte ki, hogy Marian az eredetileg tett ajánlatnál 150.000 leiel olcsóbban végezze az építkezést. Mint-hogy Marian erre készen nyilatkozott, má-meg is bízták az építéssel és félmillió leiel előleget folyósítottak neki.

Bécsben adják majd meg a választ a római jegyzőkönyv államai a kisántántrai pozsonyi értekezletének gazdasági határozataira

A római lapok behatóan foglalkoznak azokkal a tanácskozásokkal, amelyek Forliban Mussolini, Ciano olasz külügyminiszter és Schmidt osztrák külügyi államtitkár között lefolytak. A lapok megírják, hogy legközelebb Ciano olasz és K á n y a magyar külügyminiszterek Bécsbe utaznak és ott S c h u s c h-

nigg kancellárral tárgyalásra ülnek össze. A tanácskozás pontos idejét még nem állapították meg.

Schmidt osztrák külügyi államtitkár különben repülőgépen már visszatért Bécsbe. Római megbeszéléseiről az újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette:

AMIKOR A NÉMET HADSEREGET TÉRDRE KÉNYSZERITETTÉK. Hitler német birodalmi vezér és kancellár Ochsenburgban az ötödik hadtest diszmisszióján nagy beszédet mondott. Nemsokára — mon-dotta — elkövetkezik tizennyolcadik évfordulója annak, hogy a német hadsereget térdre kényszerítették. A nemzeti szocializmus azonban felemelte a térdre kényszerített német hadsereget, amely ma erős és megvédi Németország békéjét.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:
 Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
 évre 200, félévre 350, egész évre 750 lei
 Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
 évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei
 Rotáságoknak, közhivataloknak és köz-
 üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
 egy évre 1000 lei.

Magyarországon:
 Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
 évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.
 Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
 évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:
 1-52 este 10 óra után 14-60 vagy 2-40

„Temesvári Zeitung” nyomda
 nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Szeptember 14-től szeptember 20-ig váro-
 sunkban a következő gyógyszertárak tartan-
 ak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben az Alba Iulia-utcában levő Kun-gyógyszertár.
A II. kerületben a 3 Crai-utcában levő Schul-gyógyszertár.
A III. kerületben a Carol bulevardon levő Keller-gyógyszertár.
A IV. kerületben a Vacarescu-utcában levő Braun-gyógyszertár.
Az V. kerületben Kóváry-Chioreanu Iosif gyógyszerháza és Fratellán Panaioth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Harminckilenc lei miatt...

Harminckilenc lei miatt összeomlott egy szegény asszony existenciája. Leány el Mária negyvenegy esztendőben asszony a múlt évben szorultságában elzárkózott a varrógépét, amelyet azóta sem tudott kiváltani. Most olvasta az újságban, hogy az elzárkózított tárgyat meg kell hosszabbítani, különben elárverezik azokat. Zálogcédulájának meghosszabbításához száztizenkilenc leire volt szüksége, azonban csak nyolcvan leire rendelkezett. Amikor másnapra megszerzte a hiányzó harminckilenc leit, megtudta, hogy közben elárverezték a varrógépét. Amikor ezt meghallotta, ájultan esett össze és csak nehezen tudták magához téríteni. A varrógép elárverezésénél ezertizenöt lei felesleg maradt vissza, amelyet a szegény asszonynak kifizetnek.

A püspök bérmakörútja ma veszi kezdetét. A püspök, akit utján titkára is elkísér, az első bérmálást Comlosul Mic községben végzi, ahonnan azután útját az egyházmegye többi községébe folytatja.

Az ókirályságba helyezett timisoarai rendőrőrnök. Gutu Tódort, a timisoarai első kerületi rendőrkerület főnökét, a belügyminiszter ideiglenes és különös megbízatással Targu Jiulba helyezte. A megbízatás csak ideiglenes jellegű és Gutu feladatának elvégzése után ismét visszakérül a Bánság fővárosába.

Elbocsátott postatitkár panasz. A timisoarai postakerület területén mintegy hetven titkár elbocsátottak el a nyelvtudás hiánya miatt. Ezeknek legnagyobb része még nem érte el a nyugdíjazási korhatárt és így tél közeledtén a legnagyobb nélkülözéseknek néznek elébe. Most azt szeretnék, hogy kiadják nekik azt az összeget, melyet kaució fejében kellett letenniük és ezenkívül havonta bizonyos összegeket vontak le letét címén. Ez az összeg tizenöt-huszezer lei között mozog. Remélik, hogy ilyenirányú mozgalmuk sikerrel jár, mert hiszen a letétet a törvény értelmében nyomban a szolgálati viszony megszűnése után vissza kell adni, a kaució pedig ezen viszony megszűnése után egy évvel válik esedékessé.

Hollywood minden utcában

Robert Peiper, a jónövű utazó riporter, a regény szerzője és a regény tempója, az alakok szerepeltetésének módja, ahogy megjelennek a színen és eltűnnek, a jó riporter tollára vall. Élénk, színes, mindig érdekes, érdekfeszítő, a lendület soha nem lankad, mindvégig feszültségben tartja az olvasót. Robert Peiper nyolc év előtt a világ minden tájáról küldte szenzációs-nál-szenzációsabb riportjait a bécsi Wiener Journalnak és az akkoriban hangja szokatlanságával ható Tempó című lapoknak. Hat év előtt a bécsi Raimundtheater száz estén át játszotta Frau Diamant verletzt den Friedensvertrag című szatirikus vígjátékát. Ebben a versaillesi békeokmány azon pontját gúnyolja ki, mely külön rendelkezik, hogy a cognac elvezetés kizárólag a francia borpártlatot illeti meg. Közismert és minden

Az egyetemek autonómiája. Az egyetemek rektorainak és dékánjainak tegnapi értekezletén az egyetemi autonómia kérdését vitatták meg. Kimondták, hogy minden egyetemnek joga van megalkotnia a tanári karát, ami azonban közigazgatási részt illeti, úgy határoztak, hogy itt a közoktatásügyi miniszter ellenőrzést gyakorol.

Repülőbaleset. Az otopenii repülőtéren súlyosabb szerencsétlenség történt. A repülőtiszti iskola egyik repülőgépe hirtelen zuhanni kezdett, mire a két pilóta az ejtőernyőre bízva sorsukat, kiugrott a gépből. Az egyik tiszt szerencsésen földre ért, a másik azonban súlyos sérüléseket szenvedett. A repülőgép összetört.

A mai izgalmas élet küzdelmeiben kifaradt egyének, akik csaknem kivétel nélkül székszorulásban, belfájdalmakban és felfúvódásban szenvednek, igyanak reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az ideális hashajtó összes jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Az orvosok ajánlják.

* **Budapestre érkező** a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árák. Előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

Letartóztatták az Ancheta szerkesztőjét. Bireu Virgil mérnök a helybeli ügyészségen feljelentést tett Florescu Virgil, az Ancheta című lap szerkesztő-kiadója ellen zsarolás címén, mert előadása szerint három ezer leit követelt tőle bizonyos támadások megszüntetése ellenében. A feljelentés alapján Chemitzky komiszárus nyert megbízást a nyomozással, aki Florescut a Royal kávéházból a pénz átvétele után bekísérte a rendőrségre. Florescu azzal védekezett, hogy Bireu mérnök azért kényszerítte a három ezer leit, hogy bizonyos személy ellen támadó cikket közöljön. Kihallgatása után átadták az ügyészségnek, a vizsgálóbíró tegnap délután újból kihallgatta Florescut és azután kihirdette előtte a letartóztatási végzést. Florescu az éjszakát a fogházban töltötte.

művelt nyelvre lefordították Kasperls Osterfreude című husvéti gyermekdarábját. Ennek eredeti bemutatója szintén a bécsi Raimundtheaterben volt. Nagy sikert aratott még több regénye. Jelenleg a Nordisk Universal Press stockholmi szerkesztőségének tagja. Szíves előzenyességgel engedte át Hollywood in allen Gassen című regényét közlésre. A fordítás munkáját S. Kovács Ferenc végezte, akinek legújabb regényét most közölte a Déli Hírlap. Peiper regénye magyar nyelven nálunk jelenik meg először és meggyőződésünk, hogy olvasóink szívesen fogadják a művet, mely a Déli Hírlapban való közlés után jelenik meg könyvformában magyarul is egy előkelő, budapesti könyvkiadó vállalat kiadásában. A regény közlését lapunk holnapi, szombati számában kezdjük meg.

A jugoszláv volt önkéntesek szövetsége fényes ünnepek keretében ünnepeli meg a jugoszláv önkéntesek első hadosztálya dicsőséges dobudrúzsai harcainak husz éves fordulóját. Az emléknap alkalmából a volt jugoszláv és csehszlovák önkéntesek ellátogatnak Meggiaba. Ezen utjuk során a hó 24-én délelőtt feltüzényező órákor érkeznek meg városunkba. A hatóságok és a volt román önkéntesek szívélyes fogadtatásban részesítik az átutazó vendégeket. Ezért felszólítják a volt frontharcosokat, a jugoszláv és csehszlovák vendégek tiszteletére minél nagyobb számban jelenjenek meg a IV. kerületi pályaudvaron és így az egykori bajtársakat méltó fogadtatásban részesítsék.

Halálozás. Özvegy Berán Zsigmondné, Berán Zsigmond egykori gabonanagykereskedő özvegye, tegnap nyolcvan éves korában meghalt. Elhunytát fia, Oszkár és Ignác, unokái, dedunokái és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése pénteken délután négy órákor lesz a zsidó temető halottasházából.

Vörhenyjárvány egy erdélyi városban. Sigheten vörhenyjárvány lépett fel, amely különösen most az iskoláérv kezdetén rendkívül veszedelmes. A főorvosi hivatal szigorú intézkedéseket tett a járvány terjedésének megakadályozására. A hatóságok intézkedésének sikerét azonban veszélyezteti az a körülmény, hogy a közönség nem jelenti be idejében az újabb megbetegedéseket és így csak nehezen lehet eredményes küzdelmet vívni a ragályos betegséggel.

Részeg munkások éjszakai garázdálkodása. Resitan négy részeg munkás éjszaka be akart hatolni Schmidt Anna munkásnő lakásába, aki azonban az italos udvarlókat nem bocsátotta be. Ezek nagy lármát csaptak és erőszakkal akartak behatolni a leány szobájába. A lármára összefutottak a házbeliek, akikkel az éjjeli vendégek verekedni kezdtek. Bogdan Alajos a verekedés hevében szurta Dolacsek Alajost és a karján megsebesítette Gece Lajost. Dolacsek a helyszínen meghalt. Bogdan Alajost letartóztatták.

Specialisták aprólékos laboratoriumi munkájának köszönhető, hogy a **PUDER, KÖLNIVIZ, ARC-SZAJ, FESTÉK PARFÖMÖK** gyártásában

Les Créations N.H.B.

készítményei a tökéletesség és közkedveltség legmagasabb fokát érték el. Próbálja ki azokat! Kitűnőek! Kérje teljes bizalommal a legjobb drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

A nyugalmazott katonatisztek egyesületének helybeli fiókjá felszólítja tagjait, hogy holnap, vagy vasárnap délelőtt feltüzényező órákor jelenjenek meg az egyesület I. kerületi Solderer-utca 3 szám alatt levő új egyleti helyiségben, ahol szétosztásra kerülnek a egyesület alapszabályai.

Eltűnt két leány az udvarlójával. Resitai jelentés szerint Budacs I. és Imling Julia tizenhat éves leányok eltűntek a szülői házból és udvarlóikkal ismeretlen helyre távoztak. A leányokat keresik.

Százharmincegy tyukot lopott. Besenova-Noua községben az elmúlt évben sorozatos csirkelopások történtek. A csendőrség hosszas nyomozás után őrizetbe vette Bernát András földművest, aki beismerte, hogy 134 tyukot lopott a község gazdától. A lopott csirkéket Regert János gazdának adta el. A helybeli törvényszék Bernát András nyolc hónapi, Regert Jánost pedig négy hónapi fogházbüntetéssel sújtotta. A per megjárta az összes fórumokat és az ítéletet most a semmitőszék is megerősítette. Bernát András és Regert Jánost erre megidéztek a atörvényszékre, ahol felolvasták előttiük az ítéletet és utána letartóztatták őket. Mindketten a helybeli fogházban töltik ki büntetésüket.

MOZI

A város mégis megveszi a Capitol-mozi vetítőgépét. A Capitol-mozi megnyitása-
 kor a város tulajdonosa a Western-Electric
 filmvállalattól egy vetítőgépét bérelt és ez a
 bérlet 1940-ben jár le. A cég — mint arról
 ismételt megemlékeztünk — felajánlotta a
 városnak a vetítőgépét megvételre. A meg-
 indult tárgyalások során abban állapodtak
 meg, hogy a város a gépet 1,200.000 leire
 megvásárolja, viszont a cég kötelezi magát,
 hogy 1940-ig a filmvetítés terén eszközendő
 újításokat ingyenesen végzi el a berendezé-
 sen. A város vezetősége tegnapi ülésén hoz-
 zájárult a vételhez.

MOZIK MŰSORA:
Péntek, szeptember 18.
 Apolló-mozi: Hőlgválás és olimpi adó.
 Capitol-mozi: Hotel Sawoy 217.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

T. I. Berzovia. Lucernamagot, amennyiben natur áruról van szó, kisebb mennyiségben Mihályfy Emil gabonakereskedőnél kaphat kilónként 28 leies árban. (Címe: Timisoara, I., Str. Paris 3.) Amennyiben ólmozott áru-
 ról van szó, úgy forduljon a Klein Vilmos örökösei céghez, amelynek irodája a IV. ker. Spl. Müller Guttenbrunnon van, a régi Mül-
 malom mellett.

ROYAL szálloda, étterem és kávéház
 Timisoara IV., Strada Bratianu 27
Napi teljes panzió (lakás, reggeli, ebéd és vacsora) **110 lei**
 Mérsékelt árák. ♦ Elsőrangú zene. ♦ Esténkint parkett-tánc.

délutáni tanítás ellen

Megkezdődött az új iskolai év és máris felhangzik ismét a panasz a délutáni tanítás ellen. Nem elég, hogy a gyermekek — még a zsenge elemisták is — délelőtt az iskola padjaiban ülnek, délután háromkor már újból ott kell lenniök és ott görnyednek ötig. Délelőtt alig van annyi idejük, hogy hazarohanva bekapják az ebédet és máris fordulhatnak vissza. Nem tudnak sportolni, levegőzni, játszani, fejlődni és egészen elcsatnyulnak. Ha délután ötkor hazamennek, nincsen idejük egy kis szórakozásra, mert akkor neki kell ülni a tanuláshoz. Oradeán a szülők máris tiltakoznak a délutáni tanítás ellen és megmozdultak a timisoarai szülők is. Remény van rá, hogy a mozgalom hamarosan országos jellegűt ölt és akkor kilátása lesz eredményre is.

— **Cosma Aurel dr. követi kinevezése.** Jentettük, hogy a jövő héten a diplomáciai stületben nagyobb személyi változások várhatók. Ekkor fogják kinevezni az új román meghatalmazott minisztereket, akik elföldön a román követségeket fogják venni. Fővárosból érkezett, de meg nem erősített hír szerint az új meghatalmazott miniszterek között lesz ifj. Cosma Aurel dr. követségi képviselő is. Valószínűnek tartják, hogy ifj. Cosma Aurel dr. a budapesti, vagy varsói román követség élére kerül. Ifj. Cosma Aurel már több ízben tanúságot tett ívülő diplomáciai képességéről.

— **Matuska Szilveszter védője perfelvételt ér.** Az osztrák igazságügyminiszter távirallag közölte a magyar hatóságokkal, hogy Matuska Szilvesztert, a biatorbágyi rémet zombaton szállítják a magyar határra. Jendelenyi, a pestvidéki törvényszék lnöke közölte az újságírókkal, hogy Léray Tibor dr., Matuska védője, a per újra való felvételét kérte. A kérelmét Matuska lemezarával okolja meg. Az ügyet kiadták Marton Albert dr. tanácselnöknek, aki első fokon is tárgyalta Matuska perét. Mintogyon Marton tanácselnök jelenleg szabadragyon van, csak később lehet szó a perfelvételéről.

— **Aradi író szindarabjának sikere a budapesti Nemzeti Színházban.** A budapesti Nemzeti Színházban tegnap volt sajtóbemutatója Szánthó György aradi író Sátoros király című történelmi darabjának. A próbát az előző napon tartották meg és azon résztvett Hóman Bálint kultuszminiszter is, aki személyesen adott néhány utasítást a történelmi háttér jobb aláfestésére. A darab első nyilvános előadását ma este tartják meg. A kritika szerint Szánthó György darabja óriási sikerre számíthat.

— **A rádió a béke szolgálatában.** Genfben tegnap nemzetközi értekezlet volt arról, hogyan lehetne a rádiót a béke szolgálatába állítani. A szellemi együttműködés intézete erre vonatkozólag egyezményt dolgozott ki, amelyet előzetesen véleményezésre vaiaimennyi államnak megküldtek. Az egyezmény szerint az egyes államok megtiltják, hogy területükön a rádió olyan híreket adjon le, amelyek a szomszédos államokban nyugtalanságot kelthetnének, vagy amelyek a másik állam területi épsége ellen izgatnak. Ugyancsak nem szabad a rádióban a másik állam ellen háborúra izgatni. Az államok gondoskodjanak továbbá arról, hogy a külföldi rádiók megkapják azokat az adatokat, amelyek jobb megismerésükre és az államok közti egyetértés előmozdítására szolgálnak. Negyven állam kormánya ellenetves nélkül elfogadta a tervezetet, tizenegy állam bizonyos változtatásokat és kiegészítéseket ajánl, öt állam pedig még nem válaszolt. Egyedül az Amerikai Egyesült Államok kormánya volt az, amely elutasító választ adott. Az Egyesült Államok kormánya azon a véleményen van, hogy a rádióegyezmény elsősorban az európai államok ügyeire vonatkozik, Amerika pedig nem avatkozik Európa dolgaiba.

A nagybeteg Titulescu állapota aggodalomra ad okot és ismételt vérátömlesztésre volt szükség

Titulescu Nicolae volt külügyminiszter, aki jelenleg a svájci Sant Moritzban tartózkodik, súlyosan megbetegedett. Állapota aggodalomra ad okot. Landovski párisi egyetemi tanár, akit a beteg ágyához hívtak, tüzetesen megvizsgálta a volt külügyminisztert, majd tanácskozott kezelő orvosával. Pontos diagnózist nem lehetett megállapítani és azért Landovski tanár különböző analízist rendelt el. Ezeknek megtörténte után újból megvizsgálja a beteget. Radikális kezelésre van szükség, azonban a remény megvan rá, hogy Titulescu újból meggyógyul.

Titulescu állapota iránt Romániában nagy érdeklődés nyilvánul meg. Carol király hadsegéde utján telefonon érdeklődött Titulescu állapota iránt. A fővárosból a politikusok naponta számos táviratban kérdezősködnek a beteg felől. Lupu dr., aki svájci utazást végez, rövid látogatást tett Titulescunál. Dinu Cesianu párisi román követ Sanct Moritzba utazott Titulescu meglátogatására.

Kéden vérátömlesztést végeztek a betegben, amely után Titulescu állapota javult. A javulás azonban csak átmeneti volt és tegnapra a beteg állapota ismét rosszabbodott. Valószínű, hogy második

— **Az ipari munkaadók szindikátusa figyelmeztetése egy taggyűjtésre.** A helybeli ipari munkaadók szindikátusa közli, hogy már több éve tagja a kisiparosok fővárosi országos szövetségének, amelynek részére most a kisiparosok körében tagokat gyűjtenek. Ezzel a különálló akcióval az ipari munkaadók szindikátusának semmiféle közössége nincsen. Ezt azért közli az iparosokkal, hogy egyrészt őket a további kiadásoktól mentesítse, másrészt pedig az iparosság szétforgácsolódását megakadályozza, mert a szindikátus mint szervezet már tagja ennek a szövetségnek.

— **Feltámadt a hullakamrában.** Balaurl Stefan, constantai éjjeli őrt eszméletlen állapotban találták az utcán. A járőrelők kórházba vitték, hol a szolgálatos orvos megállapította, hogy nincs élet benne és a hullakamrába szállították. Balaurl Stefan alkoholegyszerben szenvedett s a hullakamra hideg cementpadlóján kijózanodott. Irtózatalt vette észre a szomszédságában lévő halottakat s segítségért kiáltott. A kórházi személyzet segítségével sietett és nehéz helyzetéből kiszabadította.

— **Tiltott mütét három letartóztatással.** A dentai csendőrség értesítést kapott, hogy az egyik kiskoru omori leányon egy timisoarai szülésznő tiltott mütétet hajtott végre, amely a leány nagynénje, Ocskó Sándorné lakásán folyt le. A leányt és nagynénjét erre őrizetbe vették és azok beismerő vallomást is tettek. Ekkor bekapcsolódott a nyomozásba a timisoarai rendőrség is, amely megállapította, hogy az ügyben szereplő szülésznő Mangold Gizellával azonos. A szülésznőt is kihallgatták, aki hamarosan beismerte, hogy a fiatal leányon koraszülést idézett elő. A halott gyermeket azután a leány nagynénje papírba csomagolta és a konyhában elégette. A leányt, nagynénjét és a szülésznőt ma átadják az ügyészségnek.

vérátömlesztés válik szükségessé. Az elmúlt éjjel a beteg hőmérséklete harmincyolc fok volt. Titulescu sokat izzadt. Orvosi vélemény szerint a láz és az izzadás javulást jelent. Breitner dr., aki a vérátömlesztést végezte, kijelentette, hogy Titulescu állapota igen súlyos és komplikációktól lehet félni.

Fővárosi lapok szerint Titulescu két hónap előtt, amikor a Fekete-tenger partján tartózkodott, maláriát szerzett. A betegséggel azonban nem sokat törődött és azt nem kezelte. Most aztán a malária teljes mértékben kitört rajta. A malária már Cap Moritzban is erősen jelentkezett. Sanct Moritzban pedig elhatalmasodott.

Legújabb jelentés szerint Titulescu az éjszakát igen nyugtalanul töltötte. Betegsége nagyfokú vérszegénység.

Titulescu orvosiak tegnap este megbeszélést tartottak s megállapították, hogy a betegség tulajdonképpen mérgezés. Ennek mibenlétét azonban nem sikerült kizárólag megállapítani és azért elhatározták, hogy Titulescu véréből nagyobb mennyiséget Párisba küldenek vegyelemzésre. Tegnap este újabb vérátömlesztést alkalmaztak, amelyhez a szükséges vért Nensor, Titulescu magántitkára adta.

— **Kenyeres-Kaufmann mentik a szülei.** A csalással és okirathamisítással vádolt Kenyeres-Kaufmann, volt egységes párti képviselő ügyében a budapesti igazságügyi hatóságokhoz tegnap érkeztek meg a perrel kapcsolatosan a romániai két községben felvett kihallgatási jegyzőkönyvek. A béli rabbi és felesége azt vallották, hogy Kenyeres-Kaufmann Miklós nem saját gyermekük. Harminc év előtt egy éjszaka ismeretlen parasztasszony hozta hozzájuk azzal, hogy az egy előkelő nő törvénytelen gyermeke. Az asszony nagyobb pénzt adott át nekik azzal, hogy a gyermeket neveljék fel. A kisiut azután zsidónak nevelték. Ezzel szemben a jegyző azt mondja, hogy a rabbi és feleségének vallomása valótlán. Ők édes szülői a volt képviselőnek és vallomásukkal csak gyermeküket akarják menteni.

— **Kibékültek a régi haragosok.** Nankingi jelentés szerint Csangkaicsék és Licse njan kínai tábornokok, akik már öt éve nem érintkeztek egymással, kibékültek. Kínai politikai körök a kibékülésnek nagy jelentőséget tulajdonítanak.

— **Eladta a lefoglalt bort.** Krachtus János teremiaci corcsmáros pinocéjében tavaly novemberben megjelentek a pénzügyőrök és megállapították, hogy az egyik hordóban 433 liter bor után nem fizette meg a fogyasztási illetékeket. Erre a corcsmárost 2625 leiel megbüntették. Ugyanakkor lefoglalták és lepecsételték a hordót is a borral, de azt továbbra a corcsmáros birtokában hagyták. Krachtus János később kifizette a bírságot, majd leszedte a hordóról a pecsétet és a bort kimérte. Nagy volt ezért a meglepetése, amikor megjelentek nála a pénzügyigazgatóság közegei, hogy kiírják az árverést a lefoglalt borra. Amikor kiderült, hogy a corcsmáros letépte a hivatalos pecsétet és eladta a bort, újabb jegyzőkönyv készült és Krachtus a helybeli törvényszék elé került, amely tíz napi elzárásra ítélte. A corcsmáros felebbelést jelentett be.

A háziasszony munkája

-nagy hőségben -különösen megerőltető és ilyenkor erős fejfájás vesz erőt rajtunk. Azonban

Pyramidon

tabletták gyorsan megszabadítanak a fejfájástól!

Minden Pyramidon-tablettán rajta van a Bayer-kereszt

Munkaerőket keresnek. A helybeli állami állasközvetítő hivatal közlése szerint két modell-asztalos, nyolc fém- és vascsiszoló és husz munkásnő, kötött keztyük előállításánál, városunkban állást nyerhet. Két fodrásznő és két fodrász egyenkint kétezeröttszáz lei fizetéssel Bucurestiben nyerhet alkalmazást, míg Cernaubiban egy cukorkakészítőt keresnek.

— **Korompai József dr.: Az örök élet érettségijén.** (Egy nagybeteg gondolatai.) A bécsi Pazmanium lelkes, korán elhunyt spirituálisának posthumus munkája ez a könyv. Egész életén át arra készült ez a buzgó fiatal pap, hogy jól megállja a helyét az örökélet nagy érettségi vizsgáján. Maga sem hitte, hogy harmincyolc éves korában kell számot adnia készütségéről. „Ezerkilencszázharminckettő július 30-án — írta előszavában a szerző — szólított fel az Ur a felelésre, amikor, mint derült égből jövő villámcsapás, váratlanul földre terített a szellítés...” Írásában összefoglalta azokat a főbb kérdéseket és tételeket, amelyekre felelnie kellett, azért, hogy segítsen más embertársain, akik hasonló feladat előtt állnak. A könyv ára 66.— lei füve, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Szent István-kiadványainak teljes jegyzékét.

Lakatlan félszigetre internálták Troczkijt

A Zinowjev-Kamenev orosz összeesküvési perben hozott ítélet után Troczkij állandó témája lett a külföldi lapoknak. A Curen-tul most a Radiopresse tudósítása alapján arról a rendkívül érdekes eseményről számol be, amelyről állítólag még a legjobban informált távirati irodák sem tudnak, hogy a norvég kormány Troczkijt és feleségét, akik eddig egy hevenosi villában laktak, a lakatlan Sundly-Burum félszigetre internálta. Troczkij és felesége részére a norvég kormány teljesen elkerített, magános házat állított rendelkezésre, melynek két emeletén tíz szobája van. A szobákból mindössze három a Troczkij házaspáré, a többi a rendőrtisztek és azoknak hozzátartozói foglalják le, akiket a kormány Troczkij őrizetére rendelt ki a lakatlan félszigetre. A ház körül éjjel-nappal fegyveres őrség cirkál, amelynek tagjai töltött revolverrel sétálnak, mert állítólag a kommunisták tervet dolgoztak ki Troczkij elrablására. A ház körül nem nagy távolságban sáncot húztak: ez az a demarkációs vonal, amelyen belül csak a rendőrtisztek közlekedhetnek és érintkezhetnek Troczkijjal és feleségével.

Ministeri engedély nélkül senki sem látogathatja meg Troczkijt, telefonálnia sem szabad és leveleit, amelyeket ír és amelyeket neki küldenek, maga az igazságügyminiszterium cenzurálja.

EDEN ELKÉSZÍTETTE A LOCARNÓI JEGYZÉKET. Ed'n angol külügyminiszter három heti betegsége után tegnap vette át ismét hivatalának vezetését. Eden tegnap azon a jegyzéken dolgozott, amelyet ma a locarnói hatalmakhoz intéz. Eden jegyzéke azt javasolja, hogy a tulajdonképpeni locarnói konferencia előtt tartsanak a nagyhatalmak öthatalmi értekezletet. A jegyzéket még ma elküldik.

— Göbbels tanulmányútja. Göbbels német propaganda miniszter vasárnap Berlinből Athénre repül. Göbbels tanulmányutra megy Görögországba, ahol tíz napig tartózkodik.

— **A rendőrség köréből.** A kerületi rendőrségek vezetésében változás történt. Az I. kerületi rendőrség vezetését Popescu Dumitru komiszárus veszi át, aki eddig a rendőrség közigazgatási osztályát vezette. A II. kerületi rendőrség élére Velici Coriolan komiszárust állították, aki ezen a helyen már teljesített szolgálatot. Rode Alexandru komiszárus, aki eddig a II. kerületi rendőrséget vezette, a IV. kerületi rendőrség főnöke lett, míg Adamovici Petru komiszárus a IV. kerületi rendőrség eddigi vezetője a kvesztura közigazgatási osztályának vezetését veszi át. A IV. kerületi pályaudvar rendőrkirendeltségének vezetésével Tibu Alexandru komiszárust bízták meg.

— **Szabados Béla temetése.** Budapesten a zeneakadémia előcsarnokából csütörtökön délután temették Szabados Béla ismert zeneszerzőt. A gyászbeszéd elhangzása után a gyászmenet megindult a Kerepesi-uti temető felé.

— **Száz lei két virágért.** A helybeli törvényszék most ítélkezett Mayer Silvius, volt lipovai közrendőr felett, akit megvesztegetéssel vádoltak. A rendőr az elmúlt év augusztusában egyik éjszaka a lipovai parkban tetten ért két nőt, amint egy virágot téptek le a parkban levő virággyűből. A rendőr a megszeppent nőktől száz leit kért és azt ígerte, hogy akkor az ügynek nem lesz folytatása. A nőket a viráglopásért mégis megbüntették, de ugyanakkor eljárást indítottak Mayer Silvius ellen, akit el is bocsátottak a rendőrség kötelékéből. A törvényszéki tárgyaláson már mint földműves jelent meg a volt rendőr, akit tizenöt napi elzárással büntettek. Az ítélet jogerős.

— **Egy elkéseredett harc utolsó fejezete.** Mutics Jon helybeli vendéglős még évek előtt feljelentést tett Kalinovics Milán dr. ügyvéd ellen, akit azzal vádolt, hogy a II. kerületi szerb egyházközség pénzéből sikkasztott. A feljelentés alaptalannak bizonyult, mire Kalinovics rágalmazás címén pert indított Mutics ellen. A törvényszék Mutics Jont egy évi fogházra ítélte, de a büntetést az ítéletábra hat hónapra mérsékelte. Ezt a büntetést a semmitől sem jóról vághagyta. A jogerős ítéletet a helybeli törvényszék Lupan-tanácsa tegnap olvasta fel a vádlott vendéglős előtt és egyben elrendelte letartóztatását. Mutics Jont az ítélet felolvasása után átkísérték a helybeli fogházba, ahol megkezdte büntetése kitöltését.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Szabó Miklós, Winkl Zsuzsanna, Heinz Katalin, Moszer Veronika, Simon István, Pfeffermann Ádám, Ipah Henrik, Dot Letitia, Heinrich Erzsébet, Stoianov István, Földes Mária, Brunner Flora, Grigorie Mihai. Házasságot kötöttek: Simon József napszámos és Schmidt Erzsébet, Martin Gyula magántisztviselő és Széll Adél, Jansz András borbélysegéd és Bufta Mária, Schmier Károly cukrász és Lévai Irén, Tengler Máttyás szabósegéd és Alerczaker Franciska, Sosdean Gheorghe szabósegéd és Brasovan Ilona. Meghaltak: Reischl Frigyesné 74 éves, özvegy Beran Ilona, született Krausz 86 éves és Pócs János 55 éves korában.

Közgazdaság

Világgazdasági konferencia nyílt meg tegnap a fővárosban kétszáz delegátus jelenlétében

Parlamentközi gazdasági értekezlet nyílt meg tegnap Bucurestiben Saveanu kamarai elnök elnöke alatt. A konferencia szeptember 22-ig, keddig tart és a tanácskozások célja a világgazdasági helyzet megvitatása. Az értekezleten számos európai államnak mintegy kétszáz delegátusa vesz részt. A magyar küldöttség elnöke Láng báró, míg a jugoszláv delegáció vezetője Csirics Stefan, a jugoszláv parlament elnöke. Még Japán is elküldte megbízottait, akiknek Akira Toki gróf a vezetőjük. Tegnap délelőtt a konferencia választmányára és pénzügyi bizottsága tartott ülést, míg a tulajdonképpeni megnyitó ülést délután volt. Az ülést Saveanu elnök nyitotta meg, aki üdvözölte a megjelenteket, majd az egyes delegációk vezetői szólaltak fel.

A megnyitó beszéd után Tatarescu miniszterelnök is üdvözölte az öt világrészről érkezett kiküldötteket a kor-

mány nevében. Hangoztatta, hogy a béke konszolidálása és a nemzetközi megértés egyik főtörekvése a román népnek. Mi úgy véljük — mondotta —, hogy az egyetlen győzelem, amelyért a népeknek harcolni kell, az igazság győzelme. A politikai béke érdekében azonban szükséges, hogy a gazdasági békét is megerősítsük. A nemzetközi gazdasági élet normális menete csak általános békével biztosítható és csak akkor, ha a gazdasági háború megszűnik. A most hozandó határozatokat majd az egyes államok parlamentjei is elfogadják, ha azoknak megfelelő propagandát adnak.

Ennek a propagandának a révén — mondotta — sikerülni fog leszerelni a gazdasági önzést, mert már most kedvező jeleket lehet észlelni az önk munkája segítségével. Végül sikert kívánt a kongresszusnak a felelősségteljes munkájához.

együtt 760, nagymalmi liszt 780 lei száz kilónként. A lucerna 25 és a lóheremag 28 lei kilónként.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 490—500, olasz lira 8.30—9.90, török font 78—81, dollár 99—110, német márka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, szerb dinár 2.90—3.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 11.15—11.25, svájci frank 55—56, belgas 28—30, dollár 165—167, angol font 845—855, osztrák schilling 32.50—33.50, dinár 3.60—3.70, olasz lira 12.25—12.50, hollandi forint 112—115, német márka 45—48, cseh korona 6.15—6.25, zloty 27—29, magyar pengő 32.75—33.25.

— **Próbálta volna nem dicsérni!** Moszkvából jelentik, hogy Vorosizilov hadügyi népbiztos Kievből százötven ezer munkás előtt beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy a szovjethadsereg a béke hadserege, azonban ha ellenség támadja meg, azt nem engedi be Szovjetországra, hanem saját hazájában veri meg. Végül nagy dicsérrel szolt Stalinról.

Egyenruhaszövetek

olcsón és a legnagyobb választékban kaphatók:
Rabong & Schneider
R.-T.

Timisoara I., Piața Brătianu
saroküzlet a püspöki palotában

— **Kutyakiállítás és rendőrkutya bemutató.** A helybeli fajkutya tenyésztők egyesülete városunkban szeptember 19-én és 20-án kutyakiállítást és rendőrkutya bemutatót rendez az egyesület I. kerületi telepén. A fajkutya kiállítás és bemutató elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

Ma és a következő napok

Salamon Kálmán

zenekara
hangversenyez

Lloyd kávéházban

A NÉMET HADSEREGNEK NINCSENEK IMPERIALISTA CÉLJAL Lloyd George volt angol miniszterelnök legutóbb szerzett németországi benyomásairól a Daily Express című lapban cikkel közöl. Elmondja, hogy a német hadsereg erős, de csak de feniv jellegű. Ugy látja, hogy a német hadseregnek nincsenek imperialista céljai. Az után részletesen sorolja fel, hogy Németországban a nemzeti szocialista uralom óta nem mindent cselekedtek a munkanélküliség leküzdése érdekében. Megállapítja, hogy ezen a téren igen jelentős sikereket értek el.

— **Diplomáciai kemény dió.** Chamberlain gróf, Franciaország római nagykövete, nyugolomba vonul. Ezzel kapcsolatosan egy párisi lapok azt írják, hogy Olaszország csalogyan nagykövetet fog elismerni, akit megbízása Viktor Emánuelhez, Olaszország királyához és Abesszinia császárához szól. A francia kormány állítólag formulát keres, amely alkalmas lesz ezen kívánság teljesítésére.

— **Österreicher péket felmentették a tíz ezer lei bírság alól.** Az Österreicher sütődében ez év januárjában megjelent Schuller József vegyészmező és állami fővegyész, aki a raktáron levő lisztek több vegyi próbát készített. A vizsgálat alkalmával Österreicher Nándor elve kijelentette, hogy az egyik zsákban állati takarmányozásra szánt liszt van. Schuller mérnök azonban mégis kihágási jegyzőkönyvet tett fel, amelynek alapján a minisztérium közegészségügyi kihágás címén tízezer lei bírsággal sújtotta az Österreicher-sütődét. A bírság ellen a cég felebbezést jelentett be és a törvényszék tegnap felmentette az Österreicher-sütődét a bírság megfizetése alól.

* **Villamossági Zsebkönyv 1936.** Megjelent a „Villamossági Zsebkönyv 1936” a magyar műszaki irodalomban eddig még nem közölt legújabb adatok és leírások tömegével. Minden mérnök gépészmérnök, elektromérnök, tanár műegyetemi hallgató, villanyszerelő műszerész, akkumulátoros, gépész, műszaki tisztviselő, áramtelepi alkalmazott, motorkezelő, villanyszerelő, műszerező és gépész-tanonc napi munkájában nélkülözhetetlen. Tartalomjegyzéke hi keresztszámot adja a biztos szaktudással, mindenre kiterjedő alaposággal és óriási anyagi áldozattal létrejött szakmunkának. A 145 ábrát és 27 táblázatot tartalmazó, minden szakkérdést tökéletesen és alaposan tárgyaló hivatkozási anyag az egész magyar és külföldi irodalmat felölelő kiadvány két kötetben, tokkal, mindössze 235 lei. A köze 500 lapos és kétkötetes mű valóban hivatva van az ilyesféle külföldi kézikönyvet teljesen pótolni. A kitűnő szakkönyv 235 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Prespektus ingyen.

Fényképezőgépek

nagy választékban

Lei 250-től

Káldor fotószaküzletben

I., Piața I. C. Brătianu 3

Sport

Izgalmas havarodás gy bajnoki pont körül

A nemzeti bajnokság bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott a CAO—Gloria mérkőzéssel. A bizottság részletes tárgyalás alá vette a nem mindennapi esetet, amelyet a két fél képviselőjében megjelent megbízottak különbözőképpen adtak elő. A tényállás, hogy a mérkőzésre kiküldött Ciurel, lemondta megjelenését, mire a timisoarai ilivoit delegálták. A timisoarai játékvezetőt a CAO azonban nem fogadta el, mert már régebben törölte azon bírók sorából, akik CAO-mérkőzést vezethetnek. A bajnoki meccs így bíró nélkül maradt és végül szükségbíróval játszották le. A mérkőzést CAO nyerte meg 2:0 arányban és bár batorságos alapon játszották azt le, mégis érte a két pont igazolását. A Gloria képviselője azt állította, hogy a CAO nem fogadja el az aradi bírókat és ezért kellett barát-ágos mérkőzést játszani, míg a CAO képviselője kijelentette, hogy szó sem volt barát-ágos mérkőzésről és a játékot mint bajnoki tiszteletet játszották le. A nemzeti bajnokság bizottsága az ellentétes kijelentések alapján nem tudott dönteni, hanem úgy határozott, hogy a szövetségi kiküldött tegyen jelentést arról, vajjon a CAO visszautasította-e az aradi játékvezetőket és csak barát-ágos mérkőzést volt hajlandó játszani? De szükségesnek találta azt is, hogy az aradi bírókat igazolja, vajjon a pályán tartózkodó bírók visszautasították-e a mérkőzésvezetést? A bizonyítás kiegészítése után valószínűleg ma, pénteken a bizottság meghozza döntését az érdekes ügyben.

Vasárnap folytatódnak a C-liga bajnoki mérkőzései

A Román Kupa mérkőzései miatt az elmúlt vasárnap szünetelnek a C-liga bajnoki mérkőzései, de most vasárnap már újabb sorompóba állanak a C-liga csapatai. A nyugati liga körzetében a

következő mérkőzéseket bonyolítják le vasárnap: SSMR—Electrica, Politechnica—CFR Turnuseverin, Minerul—Fulgerul Olimpia—Mica, Progresul—Banatul, CSML—UDR.

A Juventus életmentési kísérlete

A fővárosi Juventus belső válsága még mindig nem ért véget. A súlyos helyzetben levő egyesület fuzióra irányuló tárgyalásokat folytat a Bragadiru sörgyár sportegyesületével és valószínű, hogy a tárgyalások sikerre vezetnek.

SPORTHIRLAPIRÓK SZÜRETI MULATSÁGA

A helybeli sporthírlapírók szeptember 19-én, holnap a III. kerületi Kiefer-féle (volt Novotny) helyiségben rendezik meg szüreti mulatságukat. A sporthírlapírók a télen megrendezett báljukkal megmutatták, hogy a szórakoztató mulatságok rendezésénél is értékeset tudnak nyújtani és ezért bizonyosra lehet venni, hogy a szüreti mulatságuk is teljes sikerrel jár. A szombat esti mulatság iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg és a kitűnő hangulatról két zenekar és számos kellemes meglepetés gondoskodik.

Színház

Hétszáz színésznek felkészültségi és rátermettségi vizsgát kell tenni

Isac Emil erdélyi művészeti vezér-felügyelő feltűnésteltető kijelentést tett. Közölte, hogy rövidesen megejtik a színészek alapos felülvizsgálását. Ezután csak azok léphetnek a színpad deszkáira, akik a színészi hivatásnak százszázalékosan megfelelnek. Egyelőre mintegy hétszáz színésznek kell keresztül esnie a felkészültségi és rátermettségi elbíráló vizsgálaton. Ugyancsak alapos vizsgálat alá veszik a kérvényezőket a játszási engedélyek megadásakor is.

Isac vezérfelügyelő kijelentette még, hogy a színházak műsorába általában nem szól bele. Arra fog ügyelni csupán, hogy a közönség elé kizárólag irodalmi értékű darabok kerüljenek.

A következő színházi évadban a magyar színtársulatok kötelesek egy-két román színművet is bemutatni. A miniszterium az erre alkalmas román színdarabokból gazdag, választékos műsört fog összeállítani s abból minden színház kiválaszthatja tetszése szerint a darabot.

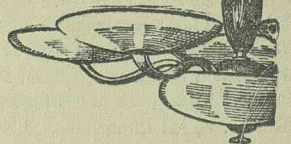
Isac Emil hevesen cáfolta azokat a híreszteléseket, amelyek szerint betiltották a kisebbségi műkedvelők színjátzását. Erről szó sem volt — jelentette ki határozottan Isac — a magyarság művelődését nem gátoljuk, de megrendszabályozzuk a műkedvelő-színjátzást. A rostálásból nem lesz kára sem a művészetnek, sem az irodalomnak, sem a közönségnek. A művészi érték nélküli csodületet és a közönség érdektelenségét kihasználását azonban nem engedhetjük meg. A műkedvelő-színjátzás betiltásáról viszont szó sem lehet, mert ez ellenkezők a művelődéssel.

Ameddig a színjátzási engedélyek ügyében nem érkezik végleges döntés, több színház részint szeptember 25-ig, részint október 1-ig ideiglenes működési jogot kapott. Azoknak a színtársulatoknak működését azonban, amelyek ideiglenes engedélyek hiányában kezdik meg az idényt, irgalom nélkül betiltják.

Isac Emil még elmondotta, hogy a

Ha olcsón és jól akar
izléses csillárt vásárolni,
kérjük tekintse
meg dus

„Csillár”
raktárunkat

ELECTRON

Plața I. C. Brătianu Püspöki-palota Tel. 22-29

szingizgatók beadványai közül eddig csak Szendrei Mihály kérvényét utasították vissza és nem kapott működési engedélyt.

MÁR HUZÓDIK A SZÍNHÁZI BÉRLEI ÜGYE. A városi ideiglenes bizottsága tegnap ismét elhagyta a színház ügyében a döntést. Azok a hírek, mintha Inke Rezső és Kozma Hugó aradi színészek pályázatukat visszavonták és Horváth Lászlóval a színház bérletére vonatkozólag megállapodást létesítettek volna, egyáltalán nem felelnek meg a valóságnak. A színház bérletére tehát három pályázat van és pedig Szabadkay József satumári igazgatóé, Inke Rezső és Kozma Hugó aradi színészeké, valamint Horváth László aradi színészé. A város ideiglenes bizottsága tegnap a döntést elhalasztotta, mivel Coman Augustin főpolgármester közölte, hogy az ügyet még egyszer behatóan tanulmányozni kívánja. Valószínű, hogy a döntés holnap történik meg.

Szentirmay Giz:

Anyu

... Mert Anyu mindig volt!

Amikor Lacika még pólyásbaba korában kinyitotta a szemét, első volt, hogy Anyut látta. Az első két lépés után, ami az öröm és ijedtség kevert érzése között történt, az Anyu két kitárt karjába omlott.

Nem is lehetett volna az élet elképzelni Anyu nélkül! Szép volt ez az élet és napsugaras egész addig, ameddig Anyu elment eccer... Lacika akkor hat éves lehetett...

Szóval, Anyu elment... azután visszajött és ott ült a gyerekszobában a nagy fehér karosszékekben. Laci boldog volt, hogy a szép élet folytatódik... De Anyu olyan különösen nézett. Olyan komolyan és olyan messzire. Át az ablakon, túl az Irma néniék házában.

Lacika követte Anyu tekintetét, de nem látott mást, mint egy pár felhőcáfatot, amely értelem nélkül foszlott az ég végtelenségében.

... És Laci pár nap alatt hozzászokott ehhez a nézéshez.

De azért jó volt Anyu továbbra is.

És büszkeség volt az Anyu fiának lenni. Az iskolában senkinek se volt szebb Anyuja és a többi gyerekek illő csodálattal bámulták is.

Anyu soh' se mondta, hogy ezt, vagy azt nem akarja. Mindig felelt mindenre és játszani is hajlandó volt akármint.

Apu már nem volt ilyen és a frájlájn se. Mert ha Laci Aputól kérdezett valamit, az azt mondta: nekem dolgom van,

kérdezd a frájlájn és a frájlájn meg olyan jóven és tudományosan magyarázott s a végén Lacival felmondatta, mint a leckét. Az Anyu sokkal rövidebben és érthetően beszélt. Később is, amikor Laci már gimnazista lett, Anyu segített a számokban, a francia ragozásban, meg a térképen keresni. Nem mondta egyszer se, hogy „hagyj békét”, vagy hogy „nincs kedvem”.

Ha nem is volt látható Anyu, Laci hegedűvel a kezében beüvöltött a szobák mélyébe: három bé? ... És Anyu megértette és visszakiabálta: bé—esz—ász! Vagy: Anyu-u-u! Hol a kalapács? A felelet a fürdőszobában keresztül jutott Lacihoz: a konyhakredenc jobb oldali fiókjában!

Aztán jött a csudri korszak. — Istenem! — Csak az tudja, hogy milyen megbizhatatlan valami az a csudri, a ki nek már volt a kezében. Mert Laci pont az udvar közepére célzott egy fűrge verébre, de a kavics az ebédőablakba repült — előrelátható eseménnyel! ...

Ilyenkor Anyu egyszerűen ráfogta, hogy ő ütötte be a hamutartóval.

Anyu mindig segített és bizni lehetett benne, jobban, mint akárhányszor.

... De a nézése furcsa maradt. Az ember nem is mert sokszor szólni hozzá, mert érezte, hogy milyen nagyon megszűre lehet Anyu...

Előfordult többször ebédnél vagy vacsoránál, hogy ameddig Apu valamit elmondott, Anyu a pohár aljával rajzolt az abroszra és tekintete ezeket a vonalakokat követte. Apu ilyenkor hirtelen elhallgatott, majd dühösen kifakadt: de hisz' nem is fővelsz ide?! ...

Anyu kezében állva maradt a pohár

és szemét Apura szövegze szóról-szóra elmondta az utolsó mondatot.

... Mert Anyu ott volt köztük. Láták és hallották. Ismerték, de nem tudták, hogy ki?

De erre Laci csak később jött rá. Évek múlva.

Huszonkét éves volt Laci, amikor Apu meghalt és a temetése után azt mondta Anyunak Jolitánt (az Apu testvére):

— Most te is egyedül vagy.

— Mint eddig is, — szaladt ki a Laci száján. Anyu arca vérvörös lett és olyan különösen nézett Lacira. Nagyon közelről és nagyon ijedten.

Ebben a percben tudta meg Laci, hogy Anyu nem Anyu, hanem egy idegen Asszony, aki ott élte az ő külön életét köztük — érthetetlenül magába zárkozva.

Ezért volt Anyu olyan jó. Ezért egyezett bele mindenbe, ezért nem ellenkezett soha!

A boidogtalan, semmit nem remélő, mindenbe bele törődő emberek szokása szerint alkalmazkodott Anyu. És most hirtelen észbe jutott Lacinak az a pár nap gyermekkorából, amikor Anyu elment... De hol volt akkor? És miért ment el? Vagy miért jött vissza? Nem! Nem is volt jó arra gondolni, hogy egyszer Anyu is elindult úgy, mint sok más millió Asszony! ...

Eltelt egy év megint. Laci egyszer egy mérnök ismerősével sétált. Egy fehérhajú, de fiatal arcú ural, akivel együtt kísérleteztek a laboratóriumban. Aztán találkoztak Anyuval. Laci köszönt és tovább ment úgy, ahogy csak fiuk szoktak, mert lányok nem képesek úgy elmenni az anyjuk mellett, hogy ne beszéljenek néhány szót, legyen bármennyire is sürgős az

ügyük, vagy érdekes a társaságuk!

— Ki volt az, — kérdezte a mérnök és megállt, hogy Anyu után nézzen.

Laci zavarba jött anélkül, hogy tudta volna, miért.

— Az Anyám.

— De nem édesanyád?

— Persze, hogy az...

— De hát... hány éves?

— Hány is? Harminchét... negyven... negyvenkettő. Szinte meghökkenve, ahogy kimondta. Anyu már negyvenkét éves?

Nem. Persze nem nézett ki ennyinek.

Laci előtt olyan volt, vagy legalábbis úgy hitte, hogy olyan mint volt mindig.

Egyszer bemutatta a mérnököt Anyunak. Aztán eljött hozzájuk. Sőt, mindennapos lett.

Akkor a familia beszélni kezdett, jobban mondva rábeszélte Anyut.

De Anyu nem volt hajlandó komolyan venni az ügyet.

— Nem! Nagy fiam van, — mondta.

Akkor közbelépett a „nagy fiu”.

És egy napon Laci ott állt a szobája ablakánál és nézte a két autót, meg Anyut és Sándor bácsit (most már így hívta) no' meg a két urat...

— Ha most, most odakiabálnék, hogy Anyu, Anyu-u-u gyere vissza és adj vajaskenyeret, vagy fáj a toórkom Anyu-u, hogy rohanna vissza szegényke, ott hagyva autót, tanut, esküvőt.

Anyu mintha csak megérezte volna, megállt és felnézett az ablakba, mintha várna valamit...

De Laci kihajolt és mosolyogva mondta:

— Na menj csak Anyu, menj csak...

Rádió

Péntek, szeptember 18. Bucuresti. 7.30: Reggeli adás. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 19: A Sibiceanu-zenekar hangversenyének közvetítése. 20.30: Gramofonlemez. 21.05: Donizetti: Lammeroori Lucia, gramofonlemezeken. Közben: Hírek. Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 10: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vizjelzőszolgálat. 13: Harangszó. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Katonazene. 15.40: Hírek. 17.15: Diákféltóra, 17.45: Pontos időjelzés. 18: Rapaich Rajmund előadása. 18.30: Szalónzene. 19.10: Sport. 20.05: Liber Endre dr. előadása. 20.35: Cimbalom. 21.20: Alzira opera Bécsből. 23: Hírek. 23.25: Cigányzene. 24.20: Jazz. 1.05: Hírek. Budapest II. 19.30: Gyorsírótanfolyam. 20: Matuska

Miklós magyar népdalokat énekel. 21.20: Gyergyai Albert előadása. 21.55: Hírek. 22.25: Hanglemezek. Bécs. 18.30: Zongorahangverseny. 21.20: Verdi: Alzira című operájának előadása. 23.10: Rádiózenekar. 24.45: Tánclemezek. Belgrád. 20.50: Lemezek. 23.20: Lemezek. Berlin. 20.20: Zongorahangverseny. 21.10: Rádiózenekar. Deutschlandsender. 19.30: Grieg ballada. 20: Lemezek. 21.10: Tarka-est. 22: Rádiózenekar. 23.30: Cselló- és zongoraverseny. 24: Könyvnyű-zene. Köln. 23.20: Vonósnégyes. Milánó. 18.15: Tánczene. 20: Vegyes-zene. 21.05: Lemezek. 21.40: Cselló- és hegedűhangverseny. 23: Zenekari verseny. 23.30: Tánczene. München. 19: Szórakoztató-zene. 21.10: Rádiózenekar. 22: Operett- és filmzene dalokkal. Prága. 18.10: Vonósnégyes. 20.15: Népdalok. 22: Cseh operák karjelenetei. 23.15: Lemezek. Róma. 19.32: Magyar-hírek. 20.20: Vegyes-zene. 21.40: Pompadour, operett. Stockholm. 20.30: Szórakoztató-műsor. 21.15: Hangjáték. Strassbourg. 19.15: Le-

mezek. 21.30: Szimfonikus hangverseny. Varsó. 18: Zene- és énekkar. 20.30: Mandolinzenekar. 22: Szimfonikus hangverseny. 23.15: Könyvnyű-zene. 23.50: Tánclemezek.

Szombat, szeptember 19. Bucuresti. 7.30: Reggeli adás. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 19: Katonazene közvetítése. 20.20: Angol gramofonlemez. 21.20: A kis rádiózenekari hangverseny közvetítése. 22.45: Kak-tánczenekar. 24: Gramofonlemez. Budapest I. 7.45: Torna, utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 10: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vizjelzőszolgálat. 13: Harangszó. 13.05: Ének. 13.40: Hírek. 14: Al-lástalan zenészek. 14.15: Pontos időjelzés. 15.40: Hírek. 17.15: Harsányi Gizi meséi. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Zongora. 18.30: Közvetítés a mátyásföldi repülőtérről. 19.10: Cigányzene. 19.50: Szép Ernő csevegése. 20.20: Ének. 21: Vidám-óra. 22.10: Hírek. 22.30: Szalónzene. Budapest II. 18.30: Ka-

marazene. 19.10: Felolvasás. 19.50: Cigányzene. 20.25: Mezőgazdasági féltóra. 21.05: Hírek. Bécs. 18.45: Zene. 20.10: Lemezek. 21.20: Vidám-történet. 23.10: Rádiózenekar. 24.45: Tánclemezek. Belgrád. 23.20: Zene. 24: Tánclemezek. Berlin. 19.15: Kabaré. 21.10: Nagy operett. 1: Tánczene. Deutschlandsender. 19: Román népdalok. 20: Lemezek. 21.10: Zene. Lipse. 20: Hangképek. 21.10: Vidám-est. 23.30: Vidám zenészt. Milánó. 18.15: Tánczene. 20: Vegyeszene. 21.40: Ördög a harangtoronyban, opera. 22.40: Egy partitúra, zenedráma. 23.40: Lemezek. 24: Tánczenekar. Prága. 20.15: Katonazene. 23.15: Lemezek. 23.30: Tánczene. Róma. 19.32: Magyar-hírek. 20.20: Vegyes-zene. 22.15: Orgonazene. 23.20: Tánczene. Stockholm. 19.10: Régi tánczene. 21.15: Operett-részletek. 23: Tánczene. Strassbourg. 23.30: Tánczene. Stuttgart. 19.30: Zene. 21.10: Zenés-est. Varsó. 18: Új lemezek. 20: Fuvószkenekar. 22: Debussy művek. 23.15: Könyvnyű-zene. 24: Tánclemezek.

Egyes szó ára 3 lef; vastagabb betűvel 5 lef. Álláskeresők szavankint 2 lef fizetnek. Jelzés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelzéssel ellátott irásbéli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Bogatosabb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz Csatá: DÉLI HÍRLAP kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4. Fabrica: Kárdo-trafik, Piața Traian és Str. Mercur sarok. Principele Caroli Mareh-trafik, Piața Kútul. A hirdetés díj minden esetben előre fizetendő.

Állásajánlás

Nevelőnő

Turnuseverinbe 4 éves és 2 éves kisleány mellé, aki perfekt román és német, felvétetik. Bővebbet betegsegélyzőpénztári igazgatónál. (4677)

Tanulónak

felvesszünk ügyes, értelmes leányt azonnal, Ungár-nyomda, I, Piața I. C. Brătianu 3. (632)

Mindenes szakácsnőt

magas fizetéssel, azonnal keresek. I, Str. Gheorghe Lazar 8. I. em. (4702)

Az ország egyetlen vendéglátó pari szaklapja

Gazeta
Restauratorilor și Hotelierilor
Vendéglősök és Szállodások
Lapja

Timișoara, L. Strada Caruso 3
megjelenik minden szombaton.
Ott kell legyzen minden vendég-
iparos asztalán

Ádás-vétel

Kézi mángorló

használt, de jókarban levő és hinta oszlopok és szarvasgagancsok, eladók. III, Bulev. Eroilor de la Tisa 25. (4631)

Használt kis elektromotorokat

0.5—3 lóerőig, bármilyen állapotban, megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. (4657)

Főnix-pálma

leander, aspiolista stb., ugyszintén finom széles sztor (függöny), festmények, gobelnek, új női ruhák, villanyfűző, pénzvaskazetta, kisebb villanylámpák, akváriumok, olcsón eladók. Cim a kiadóban. (4696)

OLVASSA ÉS TERJESSZE
A DÉLI HÍRLAPOT!

Bakás

Butorozott

szoba, külön bejárattal, fürdőszoba használatlaltal és esetleg teljes ellátással, szeptember 1-től kiadó. IV. kerület, Str. Mircea Voda 3. (925)

2 utcai szoba

kisebb udvari szoba, szép nagy parkettás lakás, email fürdőkáddal, összes mellékhelyiségekkel új házban, kiadó III, Prota Dragomir 4. Érdeklődni III, Piața Crucii 2, a háziurnál. (4684)

2- vagy 3-szobás

modern lakást keresek a II. vagy III. kerületben. Közel a villamoshoz. Cimeket kérem a kiadóban leadni. (4648)

Kiadó

4-szobás modern lakás családi házban, november 1-re. III, Str. Tib. Laurean 6. (4697)

Kiadók

november elsejére 3-szobás lakások a református bérpalotában, III, Str. Timotei Cipariu 1. (4699)

Egy szobás lakás

fürdőszobával, a IV-ik kerületben kerestetik Cim a kiadóban. (4998)

Keresek

2-szobás, fürdőszobás lakást. Cim a kiadóban. (4899)

4-szobás

modern villalakás, terraszokkal, 3 bejárattal, november 1-re kiadó. I, Bulev. Diaconovici Loga 26. (4688)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert három színben. Kapható kizárólag a Városi gyógyszerárban a „Fekete Sasoz” I, Piața I. C. Brătianu

Különléle

Olcsón

befon nádszékeket egy vak. II, Str. Gloriei 9. Adám Willwerth. (4382)

Makulaturapapir

olcsón kapható
Déli Hírlap kiadóhivatalában

Megsokszorozza keresetét, ha a Növényvédelem és Kertészet

tanácsai alapján kezeli

gyümölcsösét, kertjét, szőlőjét, gazdaságát.

Elfizetési árak (mindkét lapra együtt):
negyedévre 100— lei
félévre 200— lei
egész évre 400— lei

Kedvezményes szakkönyv-akció az előfizetőknek:

Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

4 könyvet Horn: Gyümölcsfák nyeseése — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket — Sántha: Szőlő kártevői

önköltségi áron 80— leiert kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatószámot (5 lef bélyeg beküldése ellenében) a DÉLI HÍRLAP kiadóhivatalától, Timișoara.

Elfizetési megrendelését azonnal intézzük.

Fordító-irodám

I, Piața Brătianu 2 sz. alatt, (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig is olcsón váltalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírótanár, Bucuresti és Timișoara város volt első fordítója.